ŞCOALA, SPECIALISTUL, SATUL

CĂUTĂRI CREATOARE

DESPRE colectivul pedagogic al sovhoz-tehnicum de veterinărie din Carmanova am auzit multe lucruri interesante, dar, cum se spune, mai bine o dată să vezi decît de zece ori să auzi.

În felul său această forjerie de cadre e cea mai mare şi unicală n republică. Aici se pregătesc felceri veterinari. Contingentul de elevi e ceva mai mare de 600 persoane. În fiecare an se primesc cîte 4 grupe de tineri dintre care 3 de moldoveni. Îşi fac studiile moldoveni, ucraineni, găgăuzi, ruşi. Bunăoară, în anul acesta examenele de absolvire le-au susţinut 199 de absolvenţi dintre care: 155 moldoveni (77,8%), ucraineni — 21 (10,5%), ruşi — 12 (6,0%), alte naţionalităţi — 11 (5,5%).

În holul blocului central impresionează atitudinea grijulie faţă de opera marelui nostru Mihai Eminescu. Holul şi coridoarele acestui bloc vorbesc despre dragostea profesorilor şi elevilor faţă de genialul poet: portretul, versurile, desenele cu conţinut din opera eminesciană — dau un aspect solemn şi sărbătoresc.

Pe adjuncţii directorului, doamna Tamara Afanase Şerstiuk şi Ion Mihai Denisenko i-am găsit la biroul de lucru meditînd asupra amenajării unei odăi de relaxare cu elemente curative atît pentru profesori, cît şi pentru elevi. E o inovaţie lăudabilă: într-o odaie spaţioasă, mobilată cu o măsuţă mică şi cu vreo 15—20 fotolii în jurul ei, se instalează un magnetofon, un ingalator de odaie. În ingalator se introduc diferite uleiuri, prescrise de medic. Timp de 35-40 minute în această odaie «pacienţii» la o oră fixată, captivaţi de o melodie uşoară sau ciripitul păsărilor, înscrise pe o bandă magnetică, respiră vaporii de ulei, ce se emană din ingalator. **Procedura e şi mai efectivă, dacă la început se iau 3-5 picături de esenţă jenşeni, se ţine 2-3 minute sub limbă, apoi se serveşte un pahar de ceai cu mintă, măcieş, zmeură, cătină albă sau coacăză neagră.**

Din convorbirile cu profesorii şi şefii de laboratoare, cu elevii, ce-şi efectuau practica activă, m-am convins că în această instituţie se munceşte mult, se face carte. Acest colectiv e mereu în căutări creatoare, selective, folosind numai metode, procedee de maximă eficienţă. Bunăoară, la propunerea colectivului pedagogic în tehnicum s-a mai introdus o specialitate — de veterinar-zootehnician. În legătură cu transformările serioase în economie mulţi dintre discipoli vor deveni fermieri, deci le va fi de folos această profesie.

Schimbări radicale au intervenit şi-n programele de studii. Noi noţiuni s-au introdus în programa cursului de economie politică. Cu alte cuvinte, colectivul de profesori îşi dă tot concursul ca absolvenţii acestei instituţii să se poată înrola direct în producţie.

La formarea noilor concepţii despre modul de producere în condiţiile privatizării, a economiei de piaţă, a concurenţei, elevilor le vin în ajutor laboratoarele şi cabinetele bine amenajate de anatomie, farmaceutică, chirurgie, computere. E ştiut de toată lumea că teoria numai atunci dă foloase reale cînd e aplicată cu pricepere în practică. Aici elevilor li se crează condiţii optimale în această privinţă. Din cele peste 20 milioane de ruble — fonduri fixe ale gospodăriei, mai mult de jumătate sînt destinate instruirii şi educaţiei. La dispoziţia elevilor sînt, dacă putem spune aşa, laboratoare vii: o fermă de 10 mii porci, una de 600 vaci mulgătoare, cele de cai, de oi, ş. a.

Colectivul pedagogic depune o muncă asiduă în vederea restructurării procesului instructiv-educativ, ceea ce îi va permite să renunţe la dogmele învechite. În afară de numeroasele cercuri pe obiecte şi ore facultative o atenţie deosebită se acordă studierii limbii de stat a republicii, deci şi a grafiei latine. «Deocamdată îmi vine greu să pronunţ unele cuvinte în limba română, mărturiseşte doamna Şerstiuk, mi-i ruşine într-un fel, dar mă obişnuiesc». Colegii de lucru, moldoveni de naţionalitate, îi ajută celora care nu cunosc limba de stat s-o însuşească. Profesorii împreună cu elevii au amenajat din nou auditoriile, cabinetele în conformitate cu legea despre limba de stat.

Concomitent, menţionăm că pedagogii de aici primesc cu mare întîrziere ajutor din partea instituţiilor republicane de resort. Dar ei nu se pierd cu firea şi caută ieşire din situaţia creată. Studiază experienţa colegilor din Bielorusia, Ucraina, iar în viitorul apropiat la liceele similare din România va pleca un grup de profesori de aici. Printre cei mai buni pedagogi de la această instituţie îi putem numi pe profesorii Vasile Ion Sirotenco, Ion Vasile Guţu, Zinovie Iaroslav Silitrinschi ş. a. E îmbucurător faptul că acest colectiv monolit i-a primit în rîndurile sale cu multă bunăvoinţă pe tinerii pedagogi Valeriu Iacob Sîrbu, Ştefan Alexandru Fetisov, Elena Ion Bulgaru.

În ceea ce priveşte munca migăloasă şi plină de zbucium a pedagogilor adesea ea e lăsată în umbră, iar uneori chiar e şi desconsiderată. Într-adevăr, ei nu produc bunuri materiale de aceea uneori e greu să le apreciezi rezultatele muncii cotidiene. Dar un cuvînt de mulţumire îl merită cel puţin în locul salariului al treisprezecelea, în locul plăţii suplimentare sau al foilor sanatoriale gratuite.

Oamenii muncii şi elevii din Carmanova se mîndresc pe bună dreptate cu absolvenţii acestui tehnicum care astăzi lucrează în diferite colţuri ale republicii, precum sînt Ilie Vasile Dumitru, doctor în ştiinţe, profesor la Academia veterinară din Moscova, Ion Mihai Macari, candidat în ştiinţe, profesor la Institutul Agricol din Chişinău, Anatolie Vasile Tcaciuc, Nicolae Ion Gratii — medici-şefi veterinari respectiv ai raioanelor Dubăsari şi Criuleni, şi mulţi alţii.

La ora actuală aici totul e gata pentru începutul anului de studii. Auditoriile, laboratoarele, cabinetele sînt reparate şi amenajate cum se cuvine. Îşi aşteaptă discipolii la complexul sportiv al tehnicumului Ion Mihai Denisenko, Anatol Pavel Scurtu, maeştri în sport. Vladimir Nicolae Hovorov, candidat în sport. Iar Tatiana Cevcibaşi, maestru emerit în sport al U.R.S.S., va conduce în continuare cercul de dansuri sportive...

O altă chestiune. În republică nu ajung medici veterinari. La ora actuală nu sînt completate posturile vacante de 241 de medici, 575 felceri, 58 de laboranţi. Plus la aceasta, 719 posturi de medici sînt ocupate de felceri. E firească întrebarea: oare nu e cazul ca ministerul şi departamentele respective să se ocupe mai concret de necesităţile acestei instituţii de învăţămînt? Se cere urgentată construcţia clinicii tipice veterinare şi înzestrarea ei cu cele mai noi realizări ale progresului tehnico-ştiinţific.

E necesar să se revadă toate programele de învăţămînt, ţinîndu-se cont de apariţia noilor tehnologii, a diferitor forme de proprietate. Ar fi bine ca administraţia să invite la lucru şi să-i angajeze în procesul didactic pe unii dintre foştii săi absolvenţi, care au absolvit instituţii superioare şi cunosc bine limba română. Pînă nu demult asigurarea cu mijloace tehnice, materiale didactice, mijloace de transport se făcea în mod centralizat. Azi, însă, fiecare se aprovizionează cum poate. Aparatele, reactivele s-au scumpit de cîteva ori, iar gospodăria nu este în stare să le procure, şi ar fi binevenit ajutorul organelor republicane.

Desigur, colectivul pedagogic are şi alte probleme nerezolvate. Dar esenţialul e că el îşi cunoaşte lacunele şi tinde să le lichideze cît mai repede.

Toma CUŞMIR,
candidat în istorie.
Raionul Grigoriopol.